

Mikulášov list

Advent a december 4/2013-2014

Gymnázium, Základná škola a CZUŠ sv. Mikuláša v Prešove

➤ ADVENT PRE TEBA...

Milí žiaci a študenti, chlapci a dievčatá, drahí učitelia a zamestnanci našej školy!

Začíname **nový liturgický rok**. Prvé obdobie v liturgickom kalendári je **adventné obdobie**. Advent je čas očakávania príchodu Pána Ježiša Krista na Vianoce i na konci sveta.

Pozývam vás pripraviť sa na radosťný príchod NIEKOHO... ON je veľmi veľký, ako dom mu však stačí Tvoje srdce. ON je mocný, ale bez Teba je bezmocný. ON zmenil dejiny sveta, môže dať nový smer aj tým Tvojím. ON odpustil tým, ktorí ho zabili, naučí aj Teba milosrdenstvom. ON je láska, ale túži aj po Tvojej malej láske. On je radosť, chce, aby si aj Ty bol šťastný. ON je pokoj, chce dať to seba aj Tebe. Kto je ten VEĽKÝ, MOCNÝ A MILOSRDNÝ? JEŽIŠ, náš malý KRÁĽ. Chce prísť aj k Tebe, len čaká, že HO pozveš a urobíš mu priestor vo svojom srdci.

Ponúka sa Ti ideálna príležitosť práve teraz. Musíš chcieť iba zmeniť niečo zo svojich zabehnutých chodníčkov, z obvyklých príprav na Vianoce. Možno bude ťažké nájsť si chvíľu ticha a zamyslieť sa nad tým, kam kráčaš. Budeš potrebovať odvahy, aby si zobral do rúk Sväté pismo a stretol sa s Bohom z toare do toare. Neboj sa, TEN, ktorý má prísť aj do tohto nášho sveta, je EMANUEL – Boh, ktorý je s nami v tom všetkom, čo prežívame. Len v ŇOM je pravá LÁSKA, RADOŠŤ a POKOJ.

Nech je advent pre Teba ako **dvere**. Môžeš ich otvoriť pre svojich blízkych. Môžeš dovoliť Pánu Ježišovi, aby vstúpil do Tvojho srdca. Môžeš...

Nech je advent pre Teba ako **svetlo**. Môžeš si viac posvietiť do svojho vnútra. Môžeš byť svetlom pre ľudí okolo seba. Môžeš...

Nech je advent pre Teba ako **okno**. Môžeš ním pustiť čerstvý vzduch do zabehaných vzťahov. Môžeš sa viac zahľadiť na Božie dary – hviezdy, slnko i zamračenú oblohu. Môžeš...

Nech je advent pre Teba ako **lavička**. Môžeš si nájsť čas a posediť si chvíľu s Pánom Bohom. Môžeš si prisaďnúť k blížnemu a vypočúť ho. Môžeš...

Nech je advent pre Teba ako **hodiny**. Môžeš sa viac tešiť na skoré stretnutie s Kristom. Môžeš venovať svoj čas človeku, ktorý už na to dlho čaká. Môžeš...

Nech je advent pre Teba ako **kľúče**. Môžeš nimi otvoriť miesta v srdci, ktoré sú už dlho zabuchnuté. Môžeš hľadať riešenia zdanlivo neriešiteľných vecí. Môžeš...

Nech je advent pre Teba ako **svieca**. Môžeš sa učiť vlastným rozdávaním sa zabúdať na seba. Môžeš pri tichu svetla sviece v modlitbe stretnúť Pána Ježiša. Môžeš...

Nech je advent pre Teba ako **zvonček**. Môžeš zvoniť radosťou v každý jeden deň. Môžeš svojim životom ohlasovať Dobrú zvesť. Môžeš...

Nech je advent pre Teba ako **knih**. Môžeš aj pri zlých udalostiach dňa dúfať v dobrý koniec. Môžeš nezodpovedané otázky hľadať v tichu s knihou kníh – Bibliou. Môžeš...

Nech je advent pre Teba ako **teplá dlaň**. Môžeš ju zopnúť s druhou dlaňou v modlitbe a pocítiť tak mäkkosť Božích dlaní. Môžeš ju podať svojmu blížnemu, aby pocítil teplo človečenstva. Môžeš... (K. J.)

Požehnaný, nádherný a pokojný adventný čas vám praje školský kaplán a duchovný otec **Ján Kulan**.

➤ ADVENTNÉ PRIANIE

✓ TRI VECI SÚ POTREBNÉ...

Tri veci musíš seba aj druhým želať: zdravie, priateľov a radosť. Tri veci musíš ovládať: svoju povahu, svoj jazyk a svoje správanie. Tri veci musíš zdokonaľovať: odvahy, dobrotu a lásku k blížnemu. Tri veci musíš dať: čo najviac chudobným, slovo útechy smutným a slovo pochvaly tým, čo si ju zaslúžia. Trom veciam sa musíš vyhýbať: krutosti, namyslenosti

a nevoďačnosti. Tri veci musíš obdivovať: krásu prírody, deti a starých ľudí. Aj napriek týmto prvým želaniam chcem drahá sestra (brat) vysloviť ešte jedno želanie, iba pre Teba: aby si slovo „musíš“ dokázal(a) zmeniť vo svojom živote na slovo „chcem“. Nech Ti v tomto pomáha a sprevádza Ťa moje mocné požehnanie počas celého Adventného obdobia...

Tvoj dobrý a láskavý Pán Boh.

➤ 3X TOP SVÄTICI ADVENTU

✓ Sv. Mikuláš, biskup a patrón školy (6. december)

Sv. Mikuláš, patrón našej školy, sa narodil pravdepodobne v Patare v Lýcii (Malá Ázia, dnešné Turecko) okolo roku 270. Doma dostal dobrú výchovu. Rodičia mu zomreli, keď bol ešte mladým mužom. Po sebe však zanechali taký majetok, že Mikuláš sa nemusel báť o svoje živobytie. On sa však rozhodol všetko venovať chudobným. A tu sa spomína azda najznámejšia príhoda z jeho života. Jeden občan Patary prišiel o všetky svoje peniaze. Mal tri dcéry. No nemohol ich vydať, pretože nemal pre ne veno. A tak sa rozhodol pre zúfalý čin. Chcel ich dať na prostitúciu. Mikuláš sa to dozvedel, a tak zobral mešec zlata a v noci pod rúskom tmy ho dal mužovi do okna. Malo to byť na veno najstaršej dcéry. To sa opakovalo druhý aj tretí raz, zakaždým pre ďalšiu dcéru. Muž ho na tretí raz spozoroval a bol mu veľmi vďačný. Bol známy vďaka svojej mimoriadnej zbožnosti, nadšeniu a zázrakom. Neskôr sa stal biskupom v meste Myra, kde aj zomrel. Pochovali ho v biskupskej katedrále. Jeho znakom je biskupská palica (berla) a tri mešce peňazí. Je patrónom detí, pekárov, námorníkov, majiteľov záložní, lekárníkov a rybárov.

✓ Nepoškvrnené počatie Panny Márie (8.-9. december)

Dobre známy príbeh z knihy Genezis (Práa kniha Mojžišova) nám hovorí o prvom hriechu našich prarodičov Adama a Evy. Previnili sa voči Božiemu zákazu nejeseť zo stromu poznania dobra a zla. Kvôli tomu museli odísť z raja. Tento ich prvý hriech a jeho následky sa prejavili nielen na nich, ale aj na všetkých ľuďoch, teda aj na nás. Svätci prichádzame na svet s takzvaným dedičným hriechom, ktorý máme po Adamovi a Eve. V tomto duchu žalmista volá: „Naozaj som sa v neprávosti narodil a hriešneho ma počala moja mať.“ (Ž 50, 7). Iba Panna Mária ako jediná z ľudí bola od tohto hriechu uchránená. Nedotkol sa jej žiadny, ani dedičný hriech, diabol nemal nad ňou nijakú moc. Nebola však uchránená od všetkých následkov prvotného hriechu – poznala, čo je bolesť, vo svojom živote trpela a nakoniec aj zomrela.

Deväť mesiacov pred sviatkom Narodenia Panny Márie (8. september) si každoročne pripomíname tú veľkú milosť, ktorú Matka Božia dostala – od samého počatia v živote jej matky sv. Anny bola nepoškvrnená, bez hriechu. **Sviatok Nepoškvrneného počatia** sa slávil už v 7. storočí na východe dňa 9. decembra a mal rôzne názvy – Počatie našej presvätej Bohorodičky alebo Počatie sv. Anny. V západnej Cirkvi sa rozšíril v 12. storočí. Slávil sa 8. decembra. Prvý pápež, ktorý ho oficiálne schválil, bol Sixtus IV. v roku 1479. Zároveň udelil plnomocné odpustky tým, čo v tento deň budú prítomní na sv. omši alebo na pobožnosti k Panne Márii („hodinky k Panne Márii“). Pápež Inocent XII. na konci 17. storočia pridal k tomuto sviatku októavu a jeho nástupca Klement XI. ho v roku 1708 rozšíril na celú Cirkev. V priebehu dejín sa mnohí cirkevní otcovia, mnísi a rehoľníci, ale aj iní zamýšľali nad týmto veľkým tajomstvom Panny Márie.

Úcta k Panne Márii, nepoškvrnenej od počatia od akéhokoľvek hriechu, sa šírla aj medzi Božím ľudom. Dogma, teda článok viery (to, čo treba veriť), o tomto tajomstve bola slávnostne vyhlásená na Prvom vatikánskom koncile 8. decembra 1854 pápežom Piom IX. za účasti

množstva biskupov z celého sveta a tisícov veriach. Slávnosť Nepoškorného počatia bola ustanovená ako prikázaný sviatok. Svätý Otec Pius IX. okrem iného vtedy povedal: „Prebľahoslavená Panna Mária v prvom okamihu svojho počatia bola zvláštnou milosťou a výnimkou od všemohúceho Boha z ohľadu na zásluhy Ježiša Krista, Spasiteľa ľudského pokolenia, zachovaná čistá od všetkej poškvrny prvotnej viny.“ Do mariánskych (loretánskych) litánií sa vložila prosba „Kráľovná bez poškvrny dedičného hriechu počatá, oroduj za nás“. Štyri roky po vyhlásení tejto dogmy (pravdy viery) sa Panna Mária zjavila sv. Bernadete Soubirousovej v Massabielskej jaskyni v Lurdoch. Keď sa jej Bernadeta opýtala, kto je, ako sa volá, Panna Mária jej pri jednom zjavení odpovedala: „Som Nepoškorné Počatie.“

✓ **Sv. Lucia, panna a mučienica (13. december)**

Sv. Lucia (význam mena: svetlá, sviatiaca - z lat. lux=svetlo) sa narodila koncom 3. storočia v Syrakúzach (Taliansko) bohatým rodičom a bola vychovávaná v kresťanskej viere. V detstve stratila otca a ako mladé dievča zasnúbila život Pánu Bohu. Svoj sľub panenstva držala v tajnosti, keďže jej matka si želala, aby sa vydala za mladého pohanského chlapca. Lucia presvedčila matku, aby sa išla modliť k hrobu sv. Agáty za uzdravenie sa zo svojej ťažkej choroby. Boh vyslyšal ich modlitby. Vtedy priznala matke svoje zasvätenie Bohu a túžbu prežiť svoj život medzi chudobnými. Matka plná vďačnosti

za svojej uzdravenie dala Lucii súhlas a ušetrené peniaze rozdelila chudobným. Odmietnutý a zahanbený nápadník udal Luciu ako kresťanku vtedajšiemu rímskemu konzulovi. Bolo to v čase Diokleciánovho prenasledovania kresťanov. Lucia bola predvolaná pred súd. Sudca ju presviedčal ako mohol, aby sa vzdala svojej kresťanskej viery. Ona mu však odpovedala: „Vaše naliehanie je zbytočné. Nikdy ma neodlúčite od lásky k môjmu Pánovi, Ježišovi Kristovi.“ Opýtal sa jej: „A ak ťa budú mučiť, znesieš tú bolesť?“ „Áno, lebo my, ktorí veríme v Krista a snažíme sa viesť čistý život, máme Duchu Svätého, ktorý žije v nás a dáva nám silu, inteligenciu a česť.“ Vtedy jej sudca pohrozil, že ju odvedie do nevestiny, aby potupil jej česť. Ona mu na to povedala: „Telo sa nakazí len vtedy, ak duša privolí.“ Sv. Tomáš Akvinský odovodňoval túto odpoveď sv. Lucie. Keď ju chceli odviezť, Lucia sa nemohla pohnúť z miesta, kde sa nachádzala. Tak sa rozhodli ju upáliť, ale tiež im to nevyšlo. Nakoniec ju mučili a sfali mečom. Počas mučenia nabádala prítomných, aby zostali verní náboženstvu Ježiša Krista až do smrti. Bolo to v roku 304. Hoci sa nemôže overiť pravdivosť rôznych gréckych a latinských verzií skutkov sv. Lucie, už v 6. storočí sa uctievala medzi pannami a mučienkami v Ríme. V stredoveku ju vzývali ako ochrankyňu pred očnými chorobami, pravdepodobne preto, že jej meno je spojené so svetlom. Tak vznikali legendy. Napríklad jedna hovorí o tom, ako vládca poslal vojakov, aby jej násilím vybrali oči. Ale ona znovu uvidela. Zobrazuje sa s prebodnutým hrdlom (spôsob mučenickej smrti), s palmovou ratolesťou ako panna a význam jej mena jej prisúdil ďalšie atribúty: horiacu lampu, sviecu a oči ležiace na miske. Je patrónkou slepých.

➤ **KATECHIZMUS KATOLÍCKEJ CIRKVI**

✓ **Význam adventného obdobia**

Advent alebo adventné obdobia (z lat. adventus - príchod) je prvá časť liturgického roka rímskokatolíckej cirkvi vymedzená 4 nedelami pred sviatkom narodenia Ježiša Krista a je to **obdobie duchovnej prípravy na Vianoce**. V teologickom zmysle sa advent vyznačuje dvojakým očakávaním - sviatku narodenia Ježiša Krista a jeho druhého (eschatologického) príchodu na konci času (parúzia), ale taktiež sa nezabúda na osobitnú úctu Ježišovej Matky, Panny Márie, napr. takzvanou **rorátnou sv. omšou** v dňoch od 16. decembra. Preto adventné obdobia je časom nábožného a radostného očakávania. Liturgickou farbou pre advent je **farba fialová**. Čítania evanjelií počas adventu sa vzťahujú na Ježišov príchod (prvá nedela), na sv. Jána Krstiteľa (druhá a tretia) a na udalosti bezprostrednej prípravy (štortá nedela). Čítania zo Starého zákona tvoria prorocťá (túžba po očakávaní) o Mesiášovi od proroka Izaiáša. Adventné obdobia má **kajúci charakter**, ale nechápe sa ako čas pokánia v tom zmysle, ako je to vo Veľkom pôste (napr. stále sa spieva Aleluja).

Obdobie prípravy na slávenie Narodenia Pána sa dostalo v 4. storočí z kresťanského Východu do Španielska. Odtiaľ pochádza zvyk spájať advent s eschatologickým očakávaním Krista na konci časov. V Galii sa od 5. storočia advent začínal už na sv. Martina a v Španielsku 24. novembrom. V rímskej liturgii trvalo obdobie adventu dva týždne a malo charakter očakávania či prípravy na vtelenie Božieho Syna. Začiatky adventu siahajú do 4. storočia, kedy sa oslavuje určitý počet (2 až 6) adventných nediel a až rímsky pápež sv. Gregor Veľký († 604) stanovil adventný čas na 4 týždne. Advent sa začína 1. adventnou nedelou, teda nedelou medzi 27. novembrom a 3. decembrom. Advent sa končí po západe slnka na Štedrý večer (vigília sviatku Narodenia Pána). 3. adventná nedela sa nazýva „Gaudete“ (radostná) a, oproti ostatným adventným dňom, liturgickou farbou môže byť ružová. Nakoľko advent sa vyznačuje dvojakým očakávaním (narodenie a druhý príchod), preto aj advent je rozdelený na dve časti kde 17. december tvorí hranicu tohto rozdelenia. Prvá časť dáva dôraz na očakávanie druhého príchodu Krista a druhá časť je prípravou veriach na stretnutie s Kristom pri betlehenských jaslách. Toto delenie je veľmi dobre vidieť v liturgických textoch a modlitbách.

Gréckokatolícka cirkev má až dodnes šesťtýždňové prípravné obdobie pred sviatkom Narodenia Pána. Toto obdobie sa tradične nazýva **Filipovka**, trvá od 15. novembra do 24. decembra a zachovalo si charakter pôstu. Zároveň Filipovka nepredstavuje začiatok cirkevného roka, ktorý sa na Východe začína 1. septembra. V západnej tradícii je advent aj **obdobím upokojenia**, ktoré zodpovedalo životnému štýlu našich predkov, prispôbenému dlhým decembrovým nociam. Dnes sa však advent komerčne využíva, a preto o ňom ako o období upokojenia nemožno hovoriť. Advent sprevádza **adventný veniec** ozdobený štyrmi sviečkami, ktoré zodpovedajú počtu štyroch adventných nediel, deti často otvárajú **adventný kalendár**.

Tradícia adventného venca sa však vo väčšej miere rozšírila až v 19. storočí z Nemecka. Práve tu sa totiž v roku 1808 narodil **Johann Heinrich Wichern**, ako najstarší z 8 súrodencov. Vďaka svojmu odhodlaniu a štúdiu sa stal učiteľom v hamburskej nedeľnej škole. Tu sa rozhodol zriadiť útulok pre chudobné a opustené deti. V tomto Drsnom dome, ako nazval toto zariadenie, deti nielen našli útočisko pred pobytom na ulici, ale Wichern sa im snažil odovzdať aj rôzne remeselné zručnosti.

A rovnako, ako iné deti, aj tieto mali množstvo otázok. To, čo im často nedávalo spať, bolo: Koľko dní ostáva ešte do Vianoc? Preto sa jedného dňa rozhodol vyrobiť drevený veniec s 24 sviečkami. Dvadsať z nich, ktoré predstavovali všedné dni, bolo tenších a 4 hrubšie. Tie samozrejme znázorňovali štyri adventné nedele. Toto je **história vzniku adventného venca**.

➤ **SÚŤAŽ:** (?Odpovede sú ukryté v texte celého listu! 😊)

Kto chce získať pekné ceny, nech odpovie na tieto súťažné otázky a dá ich školskému kaplánovi:

1. Čo je to advent a aký je jeho význam?
2. Čo to znamená „Nepoškorné počatie“ Panny Márie?
3. Kto boli sv. Mikuláš a sv. Lucia?

➤ **MODLITBA K SV. MIKULÁŠOVI:**

Bože, darca každého dobra, na príhovor svätého biskupa Mikuláša pomáhaj nám v každej núdzi a chráň nás pred každým nešťastím; daj nám veľkodušné srdce, aby sme ochotne dávali iným, čo prijímame od teba, a tak bezpečne kráčali po ceste spásy. Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna, ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov. Amen. **SV. MIKULÁŠ, ORODUJ ZA NÁS.**

➤ **KLIKNI:**

- www.zsgmik.sk; www.kbs.sk; www.ke-arcidieceza.sk;
 - www.tkkbs.sk; www.modlitba.sk; www.vatican.va;
 - www.zivotopisysvatych.sk; www.svatepismo.sk
- „VŠETKO ROBME NA VÄČŠIU ČEŠŤ A SLÁVU BOŽIU!“**